

doeboekje watermolen

MOLEN JE MEE?

Ga je mee
op avontuur?
Dan vliegen we samen
de watermolen
in!

Welkom in de watermolen!

Kom je met mij mee op ontdekkingstocht? Lees snel verder en kom alles te weten over de watermolen. Wees wel voorzichtig en luister goed naar de molenaar, want voor wie niet goed oplet, kan de molen gevaarlijk zijn.

Heb je vragen?

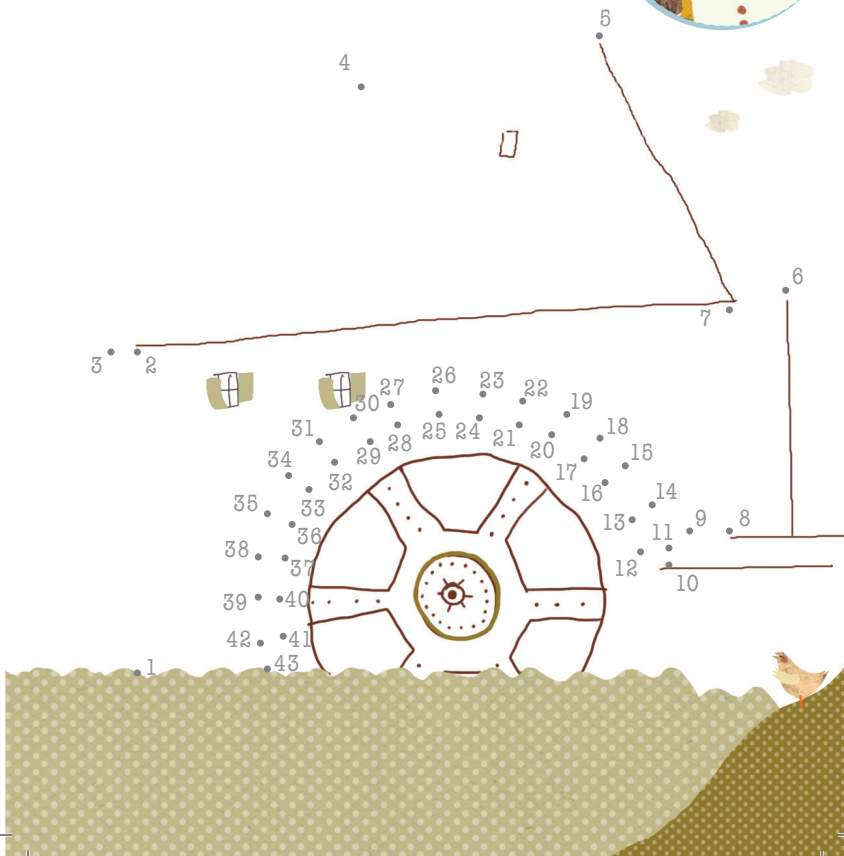
De molenaar weet vast en zeker het antwoord.

Molen met me
mee en word molenaar
voor één dag!

Opdrachten:

- 1 Molens vind je overal. Wie goed kijkt en de puntjes juist verbindt, ziet hieronder een molen verschijnen!

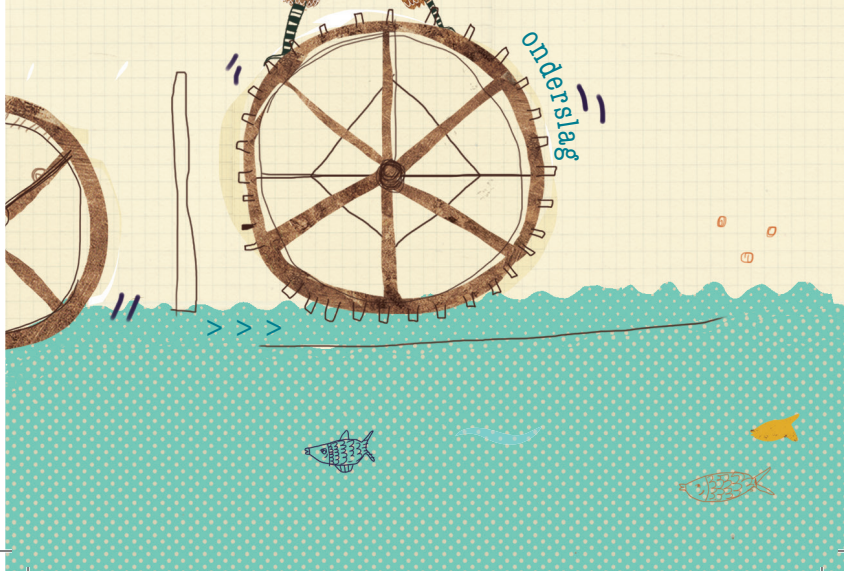
Er zijn verschillende types watermolens.
Hieronder vind je er enkele.

Op welke watermolen lijkt de molen waar jij voor staat het meest? Ga eens kijken naar het waterrad, daar kan je goed zien waar het water juist in het rad valt. Omcirkel de overeenkomstige watermolen. Is het niet meteen duidelijk? Vraag hulp aan de molenaar!

2

- 3 De watermolen is één grote machine die bestaat uit heel veel onderdelen.
Los de rebussen op
en ontdek enkele grote onderdelen.

IJN = ING

+

() + EN + (- ER)
(+ - B)

waterrad

Dit rad wordt in beweging gezet door het stromende water en zet zo de hele molen in gang.

koning

De koning is een draaiende as die alles in de molen in beweging zet. Daarom heet het ook juist 'koning'.

molenstenen

Deze grote stenen zorgen er voor dat graantjes vermalen of zaadjes geplet worden tot meel.

kamwiel of tandwiel

Dit is een wiel met tanden of kammen, dat in beweging wordt gezet door de koning.

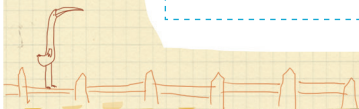
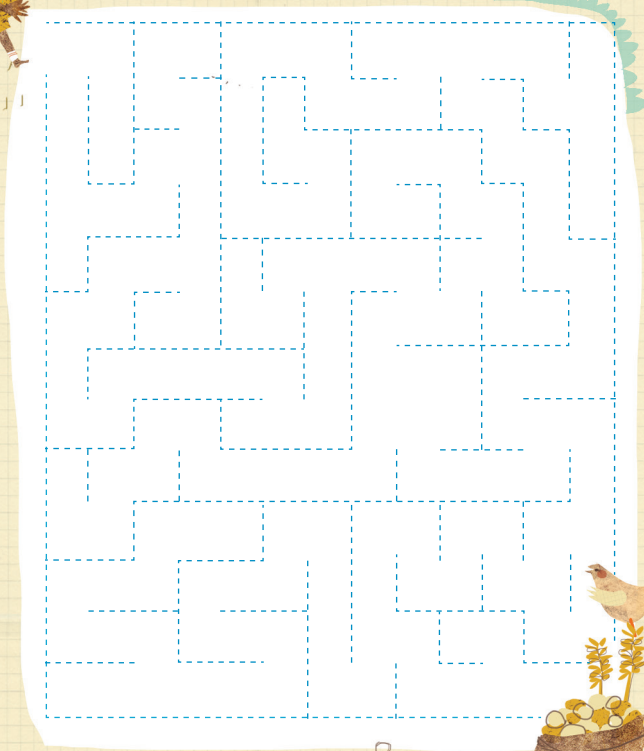
Met de tanden kan het wiel ingrijpen op een ander tandwiel waardoor ook dat gaat draaien.

Kijk eens goed rond!
Heb je de koning al gevonden?
Als je de onderdelen niet meteen vindt,
helpt de molenaar jou graag verder!

De muis heeft honger.
Kan jij haar helpen zoeken
naar de graankorreltjes?

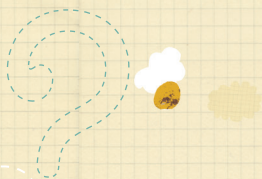
4

Over molens bestaan heel wat spreekwoorden. Weet jij misschien wat volgend spreekwoord betekent?

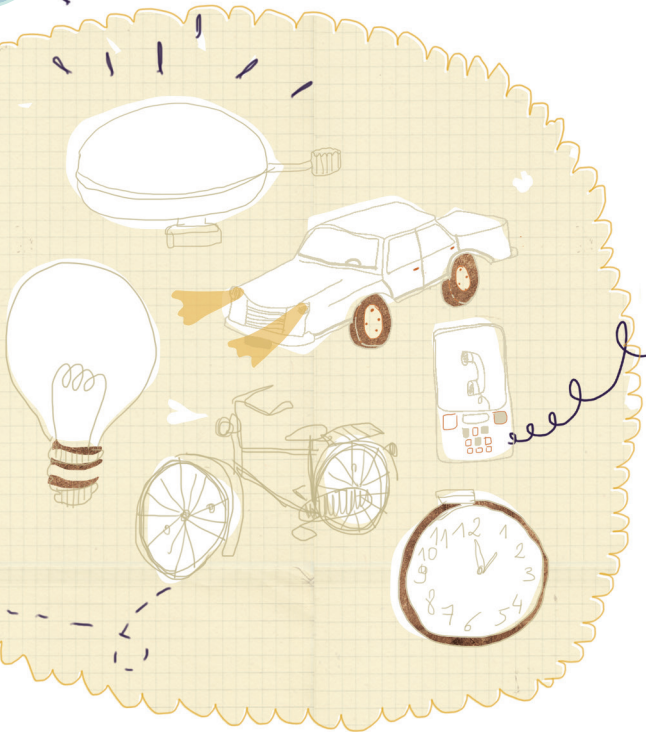
Als jij zou zeggen 'Mijn molen maalt niet meer', dan wil jij ons zeggen dat ...

- je hoofdpijn hebt.
- jouw pepermolen kapot is.
- jouw gebit er heel slecht aan toe is.

De watermolen zet **waterkracht** om
in **maakkracht**.
Dit gebeurt **met** behulp van **tandwielen**.
Heel wat **dingen** werken dankzij
tandwielen.

Omcirkel alle voorwerpen
waarin tandwielen te vinden zijn.

17

In sommige molens wordt olie geperst. Olie van koolzaadjes wordt smout genoemd. Ontcijfer de geheime code en ontdek welke lekkernij in smout gebakken wordt :

A = 1, B = 2, C=3, enz...

19 13 15 21 20 5 2 15 12 12 5 14

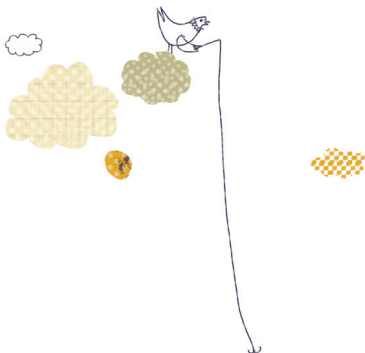
Weetje:

In **watermolens** worden

heel wat producten verwerkt.

Zo kan je ook **graantjes vermalen** tot **meel**

of **olie persen** uit **walnoten**.

Meer weten over de fascinerende wereld van de molens?
Surf dan naar www.erfgoednoorderkempen.be/molenspel.

Deze brochure is een onderdeel van het educatieve project **Molen je mee?**, een initiatief van Erfgoed Noorderkempen en Erfgoedcel k.ERF. Deze tweede uitgave kwam tot stand met aanvullende steun van erfgoedcel Kempens Karakter, IOED Voorkempen, Levende Molens vzw en de provincie Antwerpen.

opmaak: Elke Peeraer, illustraties: Tinne Driesen
druk: Antilope De Bie Printing

oplossingen: **3.** koning, kamwiel, molenstenen - **5.C**
6. fietsbel, klok, auto, fiets - **7.** smoutebollen

Vlaanderen
verbeelding werkt

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgevers Erfgoed Noorderkempen, Erfgoedcel k.ERF en provincie Antwerpen.